

LA POBLACIÓ DE BLANCAFORT

ELS ANYS 1950 I 1960

Eulàlia ALBAREDA I LLIRÓ
Josep M. PORTA I BALANYÀ
Miquel ROSELLÓ I CALLAU

INTRODUCCIÓ

El present treball ha estat realitzat a l'Arxiu Històric Comarcal de Montblanc a partir del buidatge i de l'anàlisi dels padrons de població de Blancafort corresponents als anys 1950 i 1965.

Les dades han estat recollides i elaborades pels alumnes de 3r curs d'ESO (curs 1999-2000) del Col·legi Mare de Déu de la Serra de Montblanc, que van realitzar el crèdit variable de Ciències Socials "Anem a l'Arxiu" durant els mesos de gener a març. L'estudi ha estat dirigit i supervisat pels signants de l'article.

Els alumnes del crèdit són: Natàlia Bonet, Eduard Caamaño, Francesc Carreras, Montserrat Cartanyà, Sílvia Cendrós, Iolanda Fernández, M. Teresa Ferrer, Gemma Foguet, Màrius García, Raül García, Ricard Marín, Patrícia Riejós, Roger Robusté, Santi Sánchez, Sara Santacana, Jéssica Simón, Roger Sosa i Núria Vilà.

EVOLUCIÓ HISTÒRICA

Blancafort s'emplaça en la part nord-occidental de la Conca de Barberà, al peu de la Serra del Tallat. L'extensió del seu terme és de 14,55 km² i limita

al N amb Vallbona de les Monges (l'Urgell), a l'E amb Solivella, al SE amb Pira, al S amb Montblanc i a l'O amb l'Espluga de Francolí.

Atès que és muntanyós, amb unes altituds que oscil·len entre 428 i 762 m, prop d'un terç del seu territori és inculte. El cens agrari de 1989 ens informa que els conreus ocupaven 1.019 ha, 629 de les quals eren de vinya i la resta es dedicaven als cereals, ametllers i oliveres.

El terme està travessat per dues carreteres veïnals: la connexió amb la carretera de Montblanc a Artesa i la que comunica l'Espluga de Francolí amb Solivella.

El poble s'emplaça a 428 m d'altitud, just al costat dels aiguabarreigs dels barrancs de les Costes i de les Garces.

Blancafort es formà a la segona meitat del segle XII a redós d'una petita torre de defensa. El primer document en què s'esmenta data del 1207 i correspon a la donació de 2 sous anyals que, "per remei de llurs ànimes", fan, a favor del monestir de Poblet, Pere Romeu i Arnau Fitor "que habere debemus in domis P. de Drula in castro de Blanchafort".

Un text de 1398 es refereix indistintament a Alba fortis i a Blanchafort, topònims que es repetiran fins el sis-cents, quan es consolidarà el nom actual.

Els seus orígens es remunten a mitjan segle XII, quan Ramon de Cervera emprengué la colonització de l'Espluga de Francolí, dins la conquesta cristiana i després de guardar-se les espatlles bastint una torre al cim del Tallat.

La història medieval dels blancafortins transcorregué paral·lela a la de Montblanc. En crear el ducat de Montblanc el 1387 a favor de Martí I l'Humà, el rei Joan I hi lligà els llocs de Blancafort, Rojals, Lilla, la Bartra i els Cogullons. Així doncs, el poble era de jurisdicció reial i estava sotmès a l'autoritat de Montblanc, que nomenava el batlle, el Consell i els jurats de Blancafort que administraven el Comú. A més, el plebà de Montblanc també hi tenia jurisdicció amb la designació del rector.

La major part de les cases foren bastides a la fi del segle XVIII i al principi del XIX; es destaca per la seva magnificència i construcció la Casa Minguella, coneguda vulgarment per Cal Cavaller (segle XVII).¹

¹Per ampliar els temes de l'evolució històrica i demogràfica de Blancafort, vegeu, entre d'altres, els treballs de Josep M. PRATS I BATET: *Blancafort*. Ed. Cossetània. Valls, 1998 (col·lecció la Creu de Terme, 3); i també, Josep RECASENS I LLORT: "Blancafort" a *Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Segarra, Urgell, Conca de Barberà*. Enciclopèdia Catalana. Barcelona, 1983, volum IX, pp. 347-348; íd.: Blancafort. *Aproximació geogràfico-històrica*. Ajuntament de Blancafort. Montblanc, 1986; i íd.: *Blancafort. Aspecte social 1800-1912*. Ajuntament de Blancafort. Montblanc, 1992.

EVOLUCIÓ DEMOGRÀFICA

Josep M. Prats Batet sintetitza molt bé la dinàmica poblacional de Blancafort al llarg de la seva història i ens informa que les primeres notícies sobre el poblament del poble són del segle XIV, amb 96 focs comptabilitzats en el fogatge de 1365 ($\pm$ 430 habitants). A les acaballes de l'edat mitjana i a l'inici de la moderna, el municipi pateix una forta regressió demogràfica a causa dels brots de pesta, les males collites, les plagues i els estralls de la guerra civil de Joan II. Així, els documents assenyalen l'existència de 54 focs el 1497 ($\pm$ 240 habitants), 53 focs el 1515 i 50 focs el 1553.

Durant la segona meitat del segle XVII l'arribada de "gavatxos" de més enllà dels Pirineus frenà el retrocés, i malgrat les mortaldats de 1618 i 1626 la seva presència s'incrementà.

Després de la Guerra de Successió, el cens d'Aparici de 1718 enregistra 312 habitants, xifra que el 1787 s'havia elevat a 972, segons el cens de Floridablanca, gràcies a la revifalla del mercat del vi i de l'aiguardent.

A la primera meitat del segle XIX hi hagué un estancament demogràfic provocat pel conflicte amb els exèrcits de Napoleó i l'any 1845 Pascual Madoz comptabilitza 808 veïns.

A partir de la segona meitat del segle XIX hi ha una nova alça poblacional, que havia de culminar el 1860 amb 1291 habitants, el màxim de població de tota la seva història. Aquesta progressió fou frenada per l'epidèmia de còlera l'any 1885 i la crisi de la fil·loxera, enregistrant-se l'any 1900 1.162 veïns.

Pel que fa a les dades poblacionals de Blancafort un cop entrat el segle XX, la conservació del fons de l'arxiu municipal de Blancafort a les instal·lacions de l'Arxiu Històric Comarcal de Montblanc ens ha permès la recerca directa de la informació. Les xifres obtingudes, que fan referència a totes les persones enregistrades en el padró municipal d'habitants o en el cens (és a dir, els veïns — presents i absents — i els transeünts), són les que segueixen.

1910	1920	1930	1936	1940	1945	1950	1955
1.229	1.166	1.041	1.050	974	969	879	803
1960	1965	1970	1975	1981	1986	1991	1996
793	643	545	491	435	422	399	395

Observem com en menys de cent anys Blancafort per un total de 834 persones, la qual cosa suposa un 70% dels seus habitants. Les raons d'aquesta forta regressió, en termes generals, cal buscar-les en la crisi dels anys vint, la Guerra Civil del 1936-1939 i el fort procés emigratori que patí la ruralia catalana arran de la industrialització de les zones costaneres del país. Durant la dècada dels setanta, la crisi energètica i el bloqueig de preus agraris qüestionen encara més la viabilitat de les explotacions agrícoles i el municipi patirà una constant pèrdua d'habitants que provocarà que a la dècada dels noranta s'enregistren menys de 400 persones.

L'estabilització de l'actual poblament de la vila és difícil d'assegurar, però cal esperar que la facilitat de moviment de les generacions actuals, el bon moment que viu la viticultura comarcal, el nou concepte de qualitat de vida que s'imposa, juntament amb la bellesa dels seus racons i les millors infraestructures de què disposa, col·laborin al manteniment demogràfic de Blancafort i afavoreixin el seu creixement.

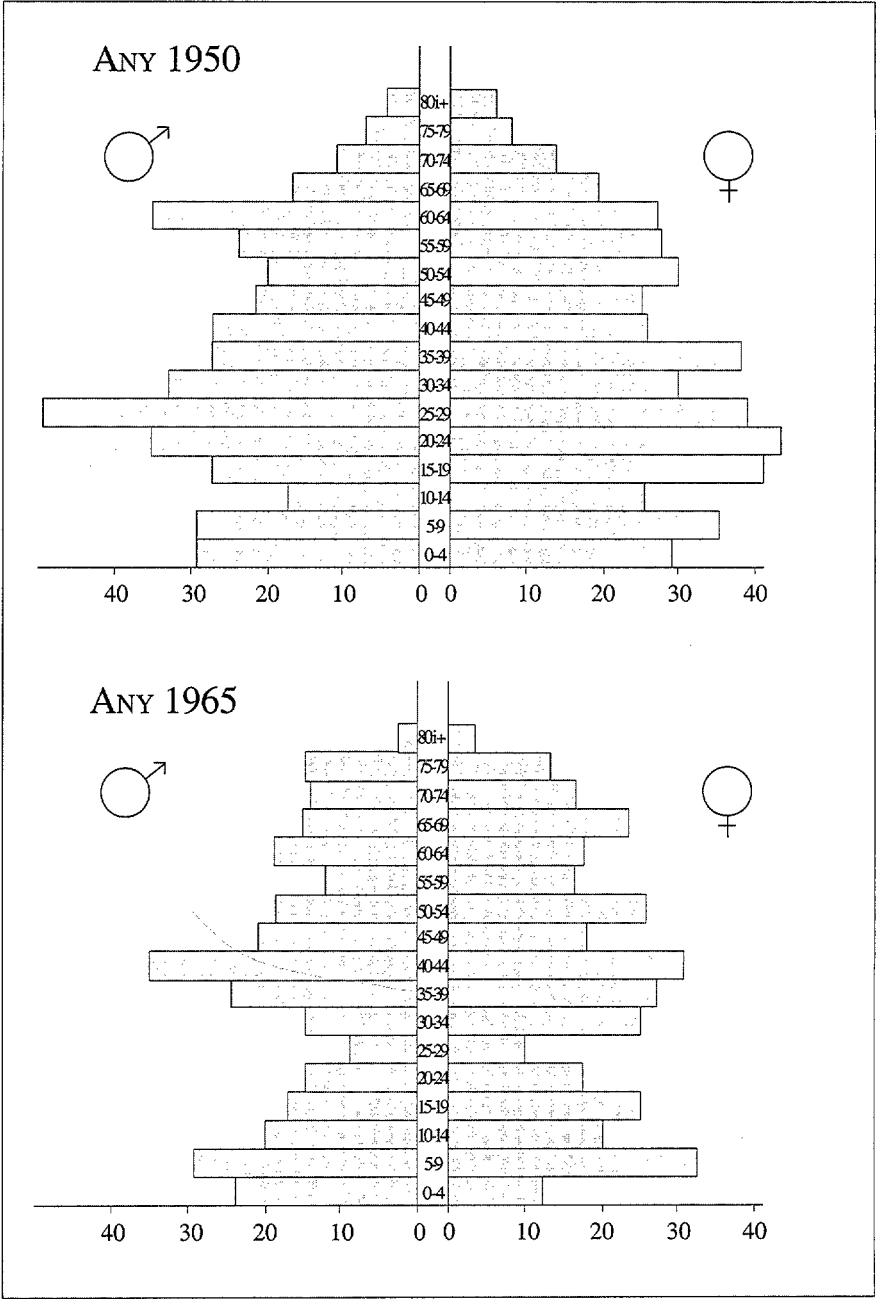
ANÀLISI DELS PADRONS DE POBLACIÓ DELS ANYS 1950 I 1965

La part central motiu del present treball és l'anàlisi de l'evolució demogràfica de Blancafort entre els anys 1950 i 1965, període durant el qual Blancafort passa de 879 a 643 habitants, la qual cosa suposa una pèrdua de més del 27% de la població empadronada.

1. SEXE I EDAT

Les piràmides d'edats resultants dels processament de les dades obtingudes del buidatge dels padrons d'aquests dos anys esdevenen força diferents, però lògicament les dues evidencien d'igual forma la negativa incidència sobre el poblament de processos com el brot migratori provocat per la destrucció de la vinya per la fil·loxera a finals del segle XIX, més accentuat pel que fa als homes i només detectable el 1950; l'epidèmia gripal del 1918, que afectà bàsicament als més menuts i el pobre creixement vegetatiu generat durant els anys de la Guerra Civil. Alhora, tots dos padrons ofereixen un major percentatge de dones que d'homes, rondant la mitjana un 52% respecte d'un 48%.

Deixant de banda aquests punts d'inflexió idèntics i puntuals que provoquen un envelliment notori de la població, aquest treball pretén analitzar el significat de l'enorme decreixement demogràfic sofert per Blancafort —quantificat en 236 persones—, tot comparant les dades obtingudes del treball previ de processament de dades.

Piràmides per edat i sexe de Blancafort. Anys 1950 i 1965

La superposició de totes dues piràmides ens mostra que la pèrdua de gairebé un terç dels habitants el 1965 respecte de 1950, s'evidencia en tots els segments d'edat menys en els superiors —majors de 65 anys— i curiosament en el segment de 40-44 anys i que, alhora, s'accentua clarament en els grups d'edat de 15 a 40 anys. Aquesta situació ens informaria a priori d'un procés emigratori important, motivat per raons de caire sociolaboral, el qual anirem copsant i analitzant al llarg de l'estudi i que també explicaria l'enorme davallada dels naixements.

2. ESTAT CIVIL I ESTRUCTURA FAMILIAR

Respecte de l'estat civil s'observen canvis importants en la comparació dels padrons. Així, destaca la notòria disminució de l'índex de solteria, quantificada en 3,61 punts pel que fa als homes i en 6,67 punts respecte de les dones. Aquesta situació s'explicaria sovint per la millor disposició que tenien els solters i les solteres per deixar el poble per anar a ciutat a treballar a les fàbriques els nois i a fer de minyones les noies.

D'altra banda, i salvant els diferents percentatges de casats i vidus que comporta aquesta emigració de solters durant aquests anys, tots dos padrons ens mostren igualment que les dones es casen majoritàriament a partir dels 20 anys i que els nois ho fan després dels 25. Aquesta diferència d'edat a l'hora de contraure matrimoni afavoreix que el nombre de vídues superi en molt el nombre de vidus.

Estat civil

Homes						
	C.	%	S.	%	V.	%
1950	203	49'03	187	45'17	24	05'80
1965	166	53'90	128	41'56	14	04'54
DIF.		4'87		-3'61		-1'26
Dones						
	C.	%	S.	%	V.	%
1950	207	44'52	199	42'79	59	12'69
1965	165	49'25	121	36'12	49	14'63
DIF.		4'73		-6'67		1'94

(C: casats/casades; S: solters/solteres; V: vidus/vídues)

En un altre estat de coses, i quantificant només el nombre de membres de cada habitatge, podem comparar sumàriament l'estructura familiar. Les diferències fonamentals de 1965 respecte de 1950 serien: d'una banda, l'increment de més de 3 punts en la quantificació de les persones que viuen soles —un 9'63 % enfront d'un 6'26%—; i de l'altra, la reafirmació de la unitat de quatre membres —un 31,73% enfront del 24,12%—, en detriment sobretot de la de sis o més persones. Una anàlisi més detallada del padró ens permetria justificar aquesta situació, que tant es podria explicar per la disminució del nombre de fills per parella com per l'estandardització del model de família nuclear.

3. CONEIXEMENT DE LECTURA I ESCRITURA

L'anàlisi de les dades referents al coneixement de lectura i escriptura ha estat molt interessant, per tal com ha calgut interpretar els documents i la intenció dels escriptors a l'hora de confeccionar els padrons.

Processant les dades estadísticament i d'una forma mecànica, resulta que el grau d'alfabetització de Blancafort era d'un 87'19% dels homes i un 85'38% de les dones en l'empadronament de 1950, i d'un 85'52% dels homes i un 83'88% de les dones en el de 1965. Contemplant d'aquesta manera resultaria, doncs, que si bé el nivell del coneixement de lectura i escriptura era força elevat, contra tota lògica, l'índex d'analfabetisme augmentaria amb els anys, encara que en uns percentatges mínims.

Comparades les dades obtingudes, observem que en el padró de 1950, en la franja de 0-4 anys hi consten 5 persones que saben llegir i escriure d'un total de 55 i en la de 5-9 anys n'hi consten 50 d'un total de 64. Contràriament, en el padró de 1965 respecte del mateix ítem ens n'apareixen 0 sobre 36 de 0-4 anys i de 4 sobre 59 de 5-9 anys. Aquesta constatació ens fa suposar que l'escriptor de l'any 1950 confon l'escolarització amb l'alfabetització.

D'altra banda cal tenir en compte que per a valorar el nivell d'analfabetisme s'han de contemplar exclusivament les dades referents a aquelles

Coneixement de lectura i escriptura en la població major de 9 anys:

	1950		1965	
	Homes	%	Homes	%
Sí	337	94,66	247	96,86
No	19	5,34	8	3,14

persones compreses en l'edat de saber llegir i escriure i, per tant, s'han d'excloure de l'anàlisi els menors.

Així doncs, tindríem que l'índex d'alfabetització era gairebé total el 1965 i que s'incrementà respecte de 1950 en un 2,2% en els homes i un 4,59% en les dones, les quals es col·locarien només a 1 punt respecte del sector masculí en contraposició als quasi bé 3,5 punts d'avantatge que els portaven el 1950.

4. SITUACIÓ LABORAL

Respecte de l'ítem ACTIU/INACTIU volem assenyalar que, més que fer referència a la situació laboral dels habitants de Blancafort, en aquest apartat ens proposem d'analitzar el pes específic de cada sector productiu en l'àmbit del municipi. Així doncs, si bé percentuarem la població considerada activa en cadascun dels padrons analitzats, tenint en compte que dits empadronaments són fruit d'una època on no es considerava el treball agrícola femení, ni la jubilació ni l'atur, les xifres resultants no tindran cap altra consideració que la merament estadística.

	1950				1965			
	<i>Població activa</i>		<i>Població no activa</i>		<i>Població activa</i>		<i>Població no activa</i>	
	<i>Població</i>	<i>%</i>	<i>Població</i>	<i>%</i>	<i>Població</i>	<i>%</i>	<i>Població</i>	<i>%</i>
Homes	333	80,43	81	19,57	231	75	77	75
Dones	21	4,52	444	95,48	29	8,66	306	91,34

De tota manera l'estadística evidencia una minva de més de 5 punts en la població masculina activa de 1965 respecte de 1950. Aquesta pèrdua s'explicaria pel fet que l'emigració que pateix Blancafort al llarg d'aquests quinze anys es localitza fonamentalment en els sectors d'edat d'entre 15 i 64 anys, la qual cosa dota de més pes específic a la població no activa —menors de 15 anys— respecte de l'activa en termes percentuals.

Contràriament el 1965 destaca una major presència, de més de 4 punts, de la dona en el mercat de treball. Augment més notori encara si tenim en compte que la premissa referent al guany de pes específic de les més joves/inactives, òbviament, també és aplicable a les dones.

Referent als sectors productius, atès que Blancafort era una localitat eminentment agrícola, amb nul·la implantació industrial, en els dos padrons

destaca el pes majoritari del sector primari; si bé, al llarg dels anys, el secundari i el terciari tendiran a augmentar.

	1950			1965		
	<i>Primari</i>	<i>Secundari</i>	<i>Terciari</i>	<i>Primari</i>	<i>Secundari</i>	<i>Terciari</i>
Homes	288	15	30	192	11	28
Dones	4	0	17	1	14	14
Total	292	15	47	193	25	42

La lectura de les dades obtingudes respecte dels sectors d'activitats podria ser la següent:

- La pèrdua de pes específic de l'agricultura —que juntament amb un o dos pastors conforma el sector primari— és més evident quan la valorem en xifres reals: en aquests quinze anys, més de cent persones abandonen el camp. Aquesta davallada, juntament amb un determinat manteniment pel que fa als homes dedicats al sector de la transformació i als serveis, obvia que són els pagesos els que es veuen més obligats a deixar Blancafort a la recerca de millores econòmiques i laborals.

- El sector secundari també canviarà radicalment amb el pas dels anys. D'una banda, els homes pateixen una simplificació exhaustiva de la diversificació professional, i desapareixen no només oficis “tradicionals” com els de baster i boter, sinó també molts d'aquells que garantien les necessitats bàsiques dels vilatans com els de pintor, ferrer, sabater... els quals foren arrossegats per l'emigració pagesa.

Contràriament, les dones s'incorporen amb força a la indústria empeses per la puixança del tèxtil a la comarca. D'aquesta manera, l'any 1965 més de la meitat de les dones de Blancafort que disposen d'un treball remunerat es desplacen a Montblanc per a treballar a l'empresa Puntexsil.

Tots dos processos comporten una creixent dependència del municipi respecte sobretot de Montblanc, la qual afavorirà a curt termini l'emigració cap a la capital comarcal.

Vegem tot seguit el quadre detallat i comparatiu de totes les professions existents, tenint present que, de ben segur, alguns d'aquests menestrals o professionals devien compaginar el seu ofici amb les tasques pròpiament agrícoles.

POBLACIÓ MASCULINA DEL SECTOR SECUNDARI

<i>Professions</i>	1950	1965
ferrer / serraller	(3+1) 4	
baster	2	
peó caminer	1	
pintor	1	
sabater	1	
boter	1	
paleta	4	3
fuster	1	3
tèxtil		2
aprenent		2
maleter		1
TOTAL	15	11

POBLACIÓ FEMENINA DEL SECTOR SECUNDARI

<i>Professions</i>	1950	1965
tèxtil		14
TOTAL		14

- La incidència del sector dels serveis, tot i perdre alguns ocupats, augmenta igualment en termes relatius i es veu afavorida per la seva diversificació. Malgrat tot, tenint en compte els cada vegada més habituals desplaçaments a altres municipis de la comarca per anar a treballar, no podem deduir que l'aparició en el padró de 1965 de mecànics, cuiners, electricistes, banquers... representés un increment en l'oferta de serveis de la vila. Ben al contrari, tot fa pensar en una pèrdua de serveis com és el de la llevadora.

De tota manera, la informació que ens ofereix el padró municipal d'habitants no ens permet concretar res en aquest aspecte, ja que no especifica el domicili laboral dels empadronats; només podem relacionar i quantificar les diferents professions que s'integrarien en el sector. Són les següents:

POBLACIÓ MASCULINA DEL SECTOR TERCIARI

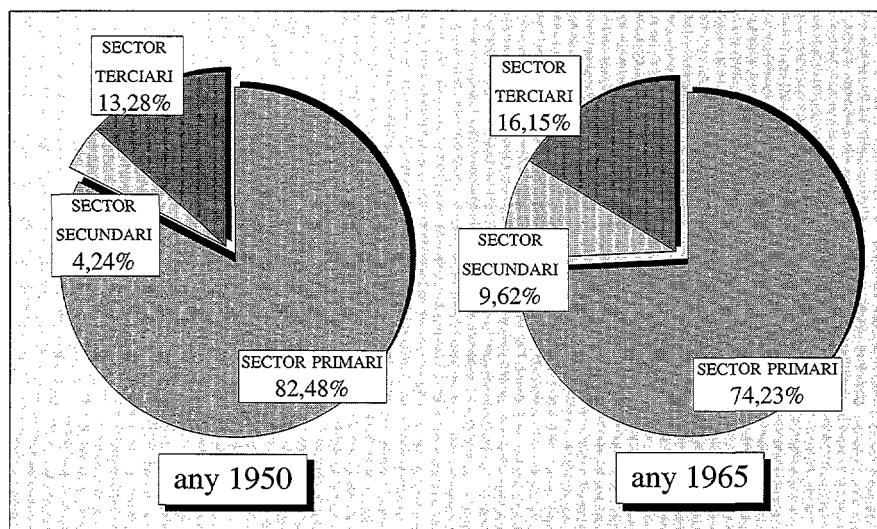
<i>Professions</i>	<i>1950</i>	<i>1965</i>
frare / seminarista	2	
escrivent / comptable	2	
carnisser	1	
pregoner	1	
perit	1	
comerç	8	3
forner	5	2
agutzil	2	1
mestre	2	1
barber	2	1
xofer	1	4
metge	1	1
secretari ajuntament	1	1
rector	1	1
cuiner		2
mecànic		2
electricista		2
bodeguer		1
guarda		1
comissionista		1
banquer		1
carter		1
cambrer		1
TOTAL	30	28

POBLACIÓ FEMENINA DEL SECTOR TERCIARI

<i>Professions</i>	<i>1950</i>	<i>1965</i>
carnissera	1	
llevadora	1	
monja	1	

modista	5	1
perruquera	2	3
comerç / dependenta	2	(2+1) 3
mestra	2	2
telefonista	2	1
minyona	1	3
peó forner (?)		1
TOTAL	17	14

POBLACIÓ PER SECTORS D'ACTIVITATS

5. EMIGRACIÓ / IMMIGRACIÓ

De l'estudi de l'estat de la població de Blancafort els anys 1950 i 1965, és a dir de l'anàlisi de les seves característiques: composició per sexe, edat, estat civil, situació socioprofessional... i la comparació de totes dues realitats, s'ha pogut entreveure'n la dinàmica i, de bell antuvi, hem detectat un procés emigratori important.

Aquesta primera deducció ha estat possible a partir del coneixement de la inexistència de cap increment sobtat de la mortalitat durant aquests anys a Blancafort, i s'ha reafirmat amb la interpretació de les esmentades

característiques, les quals ens han permès concretar quins foren els subjectes emigratoris i quines les seves raons.

D'altra banda, el padró ens ofereix una altra informació molt valuosa a l'hora de perfilar la dinàmica migratòria de la població: la qualificació d'absent respecte d'aquells empadronats que no es troben al municipi, i la de transeünt, que defineix aquells que no ho estan però que sí que s'hi troben.

De fet, el qualificatiu d'absent s'aplica majoritàriament a les persones que han abandonat el poble, però que encara no han canviat la seva residència legal. Aquesta situació es recull en el padró de 1950 en 19 ocasions, i en 39 en el de 1965, amb la qual cosa s'incrementa el percentatge real de pèrdua poblacional, que passa del 27% al 29% si comptabilitzem aquestes absències.

Finalment, cal fer referència a que lògicament, el municipi també acull gent vinguda de fora: un 15% dels empadronats el 1950 i un 22% el 1965.

PROCEDÈNCIA DELS HABITANTS DE BLANCAFORT NASCUTS FORA VILA REGISTRATS EL 1950

<i>Conca de Barberà</i>		<i>Catalunya</i>		<i>Estat espanyol</i>		<i>Total</i>
Solivella	13	Urgell	19	Andalusia	6	
L'Espluga de Francolí	10	Tarragonès	13	Múrcia	4	
Pira	9	Alt Camp	6	Aragó	2	
Forès	5	Les Garrigues	6	País Valencià	1	
Montblanc	5	Baix Camp	5	Madrid	1	
Sarral	2	Barcelonès	4			
Barberà de la Conca	1	Segrià	4			
Passanant	1	La Noguera	2			
Senan	1	Alt Urgell	1			
Vilanova de Prades	1	Anoia	1			
Vilaverd	1	Baix Ebre	1			
Vimodfí	1	Baix Empordà	1			
		Gironès	1			
		Maresme	1			
		Osona	1			
		Priorat	1			
		Vallès Oriental	1			
TOTALS	50		68		14	132

PROCEDÈNCIA DELS HABITANTS DE BLANCAFORT NASCUTS
FORA VILA REGISTRATS EL 1965

<i>Conca de Barberà</i>		<i>Catalunya</i>		<i>Estat espanyol</i>		<i>Món</i>		<i>Total</i>	
Montblanc	16	Tarragonès	19	Aragó	4	Argentina	1		
Solivella	14	Barcelonès	16	Andalusia	2	França	1		
L'Espluga	4	Baix Camp	14	Múrcia	2				
Pira	3	Urgell	11	País Valencià	2				
Forès	3	Segrià	7	Castella-Lleó	1				
Senan	2	Alt Camp	5						
Vimbodí	2	Les Garrigues	4						
Passanant	1	Montsià	2						
Pontils	1	Vallès Oriental	2						
Sarral	1	Alt Empordà	1						
		Alt Penedès	1						
		Anoia	1						
		Pallars Sobirà	1						
		Ribera d'Ebre	1						
TOTALS	47		85		11		2		145

El significatiu augment percentual de 7 punts de la població no nascuda a Blancafort el 1965 s'explicaria per l'increment real en el nombre de persones que s'observa i per la pèrdua de pes específic de la població nadiua.

Els motius de la important presència de població no nadiua són diversos i heterogenis. De primer cal destacar-ne les aliances matrimonials, les quals explicarien que el nombre de dones nascudes fora vila superi el d'homes per l'habitual canvi de residència femení a causa d'un matrimoni entre habitants de pobles veïns.

Seguidament esmentaríem la necessitat de la vila de mantenir una sèrie de serveis sovint acomplits per gent vinguda de fora (rector, mestres i metge, entre d'altres) la qual, juntament amb la seva família, s'empadronava en el poble. Aquesta situació aportarà una certa estabilitat a la població no nascuda a la vila, en termes generals.

Finalment volem destacar que el padró de 1950 inclou 15 transeünts —als quals a tots els efectes hem comptabilitzat amb la resta de persones nascudes fora de la vila—, mentre que en el de 1965 no en consta cap.

CONCLUSIONS

L'anàlisi dels padrons d'habitants de Blancafort de 1950 i 1965 i la comparació de les dues realitats que se'n deriven, ens ha permès entreveure lleugers canvis en les característiques que defineixen la població de la vila dels dos anys estudiats, i perfilar-ne la dinàmica.

Respecte de les característiques demogràfiques de Blancafort i referent a la composició per sexe i edat, destaca la pèrdua de prop del 30% de la població. Aquesta davallada, evident en gairebé tots els segments d'edats, només es pot justificar per un fort procés emigratori.

Uns dels protagonistes primers de l'emigració sembla que foren els solters (obers i minyones a les ciutats), car l'índex de solteria disminueix notòriament amb el pas dels anys. La composició de la família també patí lleugers canvis, i el 1965 s'imposa la unitat de quatre membres.

La regressió afectà contundentment l'agricultura —que perdé més de 100 homes— i, si bé va continuar essent el motor econòmic de la vila, cedí terreny als sectors secundari i terciari. No obstant això, el municipi patí un empobriment de la diversitat d'oficis i serveis, perquè, d'una banda, s'acaben de perdre molts oficis "tradicionals", i de l'altra, alguns menestrals i professionals són arrossegats per l'emigració pagesa. Paral·lelament, la dona veu com les portes del mercat laboral se li obren amb l'embranchida de la indústria tèxtil a la comarca.

El pas del temps també aportà més instrucció als blancafortins, s'eradicà gairebé totalment l'analfabetisme i les dones s'equipararen al nivell d'instrucció dels homes.

Respecte del moviment emigratori, el padró no ens informa de la destinació dels que abandonaren la vila, però sí que ens assenyala la procedència dels no nadius, entre els quals destaca la gent de la comarca o de pobles propers que es trasllada a Blancafort per raons de matrimoni i aquells professionals qualificats que necessita el poble per mantenir un mínim de serveis.